

ПЕРЕДМОВА

Сучасний світовий розвиток характеризується розширенням міждержавних взаємовідносин, формуванням якісно нового типу світоустрою, на який впливають найрізноманітніші чинники (політичні, економічні, релігійні, етнічні, екологічні тощо). Збереження за державою статусу активного, впливового суб'єкта міжнародних відносин, учасника світових політичних процесів ставить перед нею вимогу співробітництва з новітніми міжнародними акторами для вирішення територіально-політичних, соціоекономічних та інших проблем, глобальних, регіональних та локальних конфліктів. Україна також прагне зміцнити власну міжнародно-правову суб'єктність, збільшити своє значення та статус у світовій співдружності країн.

Проблеми міжнародних відносин і взаємодій держав на світовій арені є надзвичайно актуальними та складними. Вони завжди перебувають у центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Надзвичайно важливим є й процес підготовки висококваліфікованих фахівців, які обізнані щодо головних проблем міжнародного життя, окремих країн та регіонів, пріоритетів зовнішньої політики держав, розуміють особливості й тенденції розвитку світових політичних процесів та сприятимуть утвердженню України як активного та впливового суб'єкта міжнародних відносин.

Під час підготовки фахівців у галузі міжнародних відносин дисципліна «Країнознавство» є пріоритетною. Засвоївши її, можна здобути глибокі знання про основні категорії країнознавства, її розвиток як науки та навчальної дисципліни, про етапи формування та сучасний стан політичної карти світу. Особливу увагу в посібнику зосереджено на аналізі характеристик держави як основного політичного інституту, зокрема зацентровано на основних елементах форм держави. Розкрито й геопросторові, демографічні, соціоекономічні, історичні, духовні та інші чинники, що впливають на формування, розвиток та взаємодію країн на міжнародній арені.

Автори навчального посібника «Країнознавство» систематизовано висвітлили основні проблеми та теоретичні засади країнознавства як науки та навчальної дисципліни, спробували надати об'єктивну, науково достовірну інформацію про основні етапи формування політичної карти світу, підставові характеристики країн під час територіально-політичних, етнодемографічних та соціально-економічних трансформацій на світовій арені. Основне завдання автори вбачали в активізації творчого мислення студентів, самостійного аналізу тенденції розвитку світового політичного процесу, пошуку способів вирішення глобальних проблем людства.

Десять розділів навчального посібника лаконічно відтворюють основний зміст навчальної дисципліни «Країнознавство». Структура є продуманою, чіт-

кою, оптимальною для висвітлення основних країнознавчих проблем. Під час підготовки навчального посібника автори дбали про доступність викладу матеріалу для студентів, тому керувались такими основними засадами: поєднання наукової та інформаційної новизни з доступністю викладу; трактування основних категорій, понять, концепцій з позицій сучасних наукових здобутків; подання лише науково обґрунтованих теоретичних положень та узагальнень.

У навчальному посібнику використані новітні дослідження українських і зарубіжних вчених; враховано результати науково-методичної роботи таких дослідників, як Н. В. Антонюк, С. В. Трохимчук, П. О. Масляк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич, О. Є. Кузьмін, М. З. Мальський, М. М. Мацяк, В. В. Безуглий, Я. Г. Машбиц, О. В. Федунь, Б. Л. Яценко тощо, які зробили значний внесок у вивчення країнознавчих проблем, питань теорії та практики сучасних міжнародних відносин. Автори подали значний ілюстративний матеріал у формі таблиць, схем, рисунків та фотографій, словник основних термінів та понять. Питання для самоконтролю після кожної з тем допоможуть читачеві дати власні відповіді щодо основної проблематики посібника.

Навчальний посібник «Країнознавство» рекомендований та може стати у нагоді студентам вищих навчальних закладів, викладачам, аспірантам, науковцям та усім, хто цікавиться соціально-політичними науками та сучасною міжнародною ситуацією, зокрема країнознавчими та політико-географічними дослідженнями.